Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050

Program for parallelloppdrag

August 2018

TRONDHEIM
KOMMUNE

Foto: Carl-Erik Eriksson

Innhold

5 **Forord**: Velkommen til parallelloppdrag

6 **Innledning**
6 Bakgrunnen for Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi
7 Planområdet for strategiarbeidet
8 Slik inngår parallelloppdraget i strategi- og planarbeidet i Trondheim sentrum
9 Derfor utlyser vi et parallelloppdrag

10 **Mål for Trondheim sentrum**
10 Dette vil vi oppnå i Trondheim sentrum fram mot 2050
11 Slik skal vi oppnå det
11 Dette skal vi levere gjennom strategiarbeidet i Trondheim sentrum

12 **Oppdraget**
12 Arbeidsform
12 Tildelingskriterier
12 Prosess og framdrift for oppdraget
13 Arbeidsprogram
13 Evalueringskomité

14 **Oppgaven**
14 Områdeavgrensning for de fem definerte delområdene i Trondheim sentrum
16 Oppgavebeskrivelse
16 Delt oppgaveformulering
17 Krav til innlevert materiale

18 **Føringer for oppgaven**
18 Innhold på framtidstrondheim.no
20 Temaområder i parallelloppdraget

ØX
SEVERDIGHETER – ATTR
Nordea
PRIVATMEBLEREN
MGBU

Forord: Velkommen til parallelloppdrag

Trondheim har et attraktivt og levende sentrum som vi er svært stolte av, og Midtbyen er en identitetsbærer for hele byens befolkning. Samtidig står sentrumsområdene overfor store utfordringer knyttet til areal- og transportutvikling.

Dette ønsker vi å bidra til å løse gjennom Plan for sentrumsutvikling, som består av tre ulike strategi- og planarbeid. Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi er et av de viktigste virkemidlene for å skape et diskusjonsgrunnlag og for å kunne enes om et veivalg for Trondheim sentrum. Målet med dette illustrerte visjonsarbeidet er å gi et overordnet grep for byutvikling i sentrumsområdene, og strategiske tiltak for å oppnå et enda mer attraktivt og levende bysentrum.

Trondheim kommune har den store gleden av å invitere til parallelloppdrag om Trondheim sentrum for å komme fram til en sentrumsstrategi. Formålet med parallelloppdraget er å få utredet ideer for byformings- og fortettingsgrep som innspill til både utarbeidelse av sentrumsstrategien, områdereguleringsplanen for nordøstre kvadrant og gatebruksplan for Midtbyen samt kommuneplanens arealdel.

Vi vet at det finnes mange dyktige fagpersoner som kan tenke helhetlig og strategisk om byomforming og fortetting. Vi ønsker å få enda bedre forståelse for potensialet i Trondheim sentrum, og finne en riktige balanse mellom utvikling og vern i Midtbyen. Med dette parallelloppdraget ber vi om hjelp til å visualisere og konkretisere mulighetene som ligger for sentrumsområdene fram mot 2050.

Vi har satt oss som mål å sørge for bred og aktiv medvirkning gjennom hele planprosessen for å skape eierskap og identitet – og for å lage en bedre Plan for sentrumsutvikling. Dette gjelder også i prosessen med parallelloppdraget. Vi vil arrangere både oppstartsseminar, midtveisseminar og et større åpent møte etter at forslagene er ferdige. En bredt sammensatt evalueringskomité skal vurdere de innkomne forslagene og de vil bli gjort tilgjengelige på en utstilling på nyåret 2019.

Vi håper forslagene kan bidra til å finne de riktige virkemidlene for å sette retningen for utvikling av byen fram mot 2050. Prosjektet finansieres av Trondheim kommune, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Fylkesmannen i Trøndelag. I samarbeid med Norske arkitekters landsforbund ønsker vi god lesning av konkurranseprogrammet og hjertelig velkommen til å delta!

Trondheim, august 2018

Innledning

Bakgrunnen for Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi

«Byer er tetthet og nærhet» sier Harvard-professoren og samfunnsøkonomen Edward Glaeser. Konsentrasjonen av mennesker er selve grunnlaget for byen, og skaper forutsetninger for møter og utveksling av ideer og tjenester, som igjen kan skape arbeidsplasser, vekst og velferd. Den kompakte byen gir nærhet til arbeid, skole, tjenester og kultur, og kan bidra til sosial utjevning fordi den reduserer behovet for transport. Samtidig danner den kompakte byen et grunnlag for bedre servicetilbud for byens innbyggere. Den kompakte byen bidrar også til lavere samfunnskostnader til infrastruktur, bedre kollektivtrafikk og mindre beslag på jordbruksland og natur.

Trondheim hadde 193 501 innbyggere ved inngangen til 2018. I 2050 har byen ifølge prognoser cirka 63 000 flere. Kan denne befolkningsveksten bidra til å dreie byutviklingen i en enda mer klimavennlig og attraktiv retning? Hva må eventuelt til? For å finne noen av svarene har Byplankontoret i Trondheim kommune flere strategiske planer under arbeid. De skal danne nye rammer og være et styringsverktøy for byutviklingen i Trondheim fram mot 2050.

Flere folk i sentrum vil bidra positivt til nullvekstmålet for personbiltrafikken i Trondheim. Ifølge reisevaneundersøkelser skjer 70 prosent av reisene til de som bor i utkanten av byen med personbil, mens kun 30 prosent av reisene til de som bor i sentrumsområdene skjer med personbil. Byen blir bedre for alle hvis flere bor i, jobber i og besøker sentrum, hvis flere oppholder seg i sentrum lengre, og langt flere går, sykler og reiser kollektivt i stedet for å kjøre til og i sentrum. Fortettingspolitikken i Trondheim går ut på at byen skal bygges innenfra og utover, samtidig som det grønne preget og det historiske bybildet skal tas vare på. Fortetting må derfor skje med kvalitet.

Fortetting og omforming av sentrumsområdene er krevende på grunn av komplekse eiendomsforhold, interessekonflikter, høye arealverdier, store kulturminneverdier og behov for store offentlige investeringer i både sosial og fysisk infrastruktur. Beboere ønsker god bokvalitet, og trygge og trivelige hverdagsomgivelser. Ny boligfortetting må legge opp til en miks av befolkningsgrupper, med spesielt tanke på at boligene skal være attraktive for barnefamilier. Sentrumsboliger må være konkurransedyktige mot småhusbebyggelse utenfor sentrum. De historiske kulturverdiene og de eksisterende kvalitetene skal ivaretas. Ny bruk kan vurderes der dette ikke går på bekostning av bevaringsverdiene. Samtidig ønsker enkelte gårdeiere å bygge tettere og høyere i Midtbyen, og handelsstanden ønsker butikker med større areal på samme plan.

Et attraktivt og levende bysentrum behøver også et tett nettverk av gode byrom med gater, plasser, parker, blågrønne naturområder og gang- og sykkelforbindelser. Byrommene skaper arenaer for sosial samhandling, åpne møteplasser, stedsidentitet, rekreasjon, naturopplevelser, biologisk mangfold og lekeplasser for barn. En viktig del av sentrumsstrategien blir derfor å sikre at andelen offentlige rom blir tilstrekkelig stor i forhold til befolkningsmengden, og at det dannes sammenhengende byromsnettverk og grøntstrukturer.

Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi skal vise hvordan vi kan fortette med kvalitet. Målet er å få synliggjort mulige overordnede grep for en framtidig sentrumsutvikling. En viktig del av arbeidet vil være å bruke visuelle verktøy for å lage ulike scenario for sentrum som er forståelige og tilgjengelige for alle. Visualiserte alternativ for utviklingsretninger i sentrumsområdet vil gjøre det lettere å forstå argumenter i diskusjonen mellom ulike alternativ.

Planområdet for strategiarbeidet

Planområdet for Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi dekker Midtbyen innenfor elveslynga, og de tilgrensende sentrumsområdene.

Slik inngår parallelloppdraget i strategi- og planarbeidet i Trondheim sentrum

Bystyret i Trondheim kommune vedtok 8. desember 2016 Kommunal planstrategi 2016-2019, der Plan for sentrumsutvikling en av planene kommunalområde byutvikling skal utarbeide innenfor gjeldende bystyreperiode (2016-2019).

Rådmannen startet opp arbeidet med Plan for sentrumsutvikling i januar 2017, med utgangspunkt i bystyrets vedtak om kommunal planstrategi og tidligere vedtak om revidering av midtbyplanen og gatebruksplanen for Midtbyen. Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi er en av de tre delaktivitene i Plan for sentrumsutvikling. Gatebruksplan for Midtbyen og områdereguleringsplan for nordøstre kvadrant i Midtbyen er de to andre.

Planområde gatebruksplan for Midtbyen (under) og områdeplan for nordøstre kvadrant i Midtbyen (til høyre)

Strategiarbeidet er delt i følgende hovedfaser.
Fase 1: Planlegging og programfase
Fase 2: Utredninger, medvirkning og idéfase med parallelloppdrag
Fase 3: Utarbeiding av Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi

Parallelloppdraget inngår i fase 2. Denne fasen skal blant annet gi ideer for byformings- og fortettingsgrep og innspill til utarbeidelse av en sentrumsstrategi. Rammene for ny strategi for Trondheim sentrum fram mot 2050 skal altså lages blant annet på bakgrunn av forslagene i denne idéfasen.

Etter at Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi er politisk vedtatt, skal det utarbeides områdereguleringsplan med konsekvensutredning for nordøstre kvadrant og (langsiktig) gatebruksplan i Midtbyen. Parallelloppdraget vil også være et viktig verktøy for å utarbeide disse to planene.

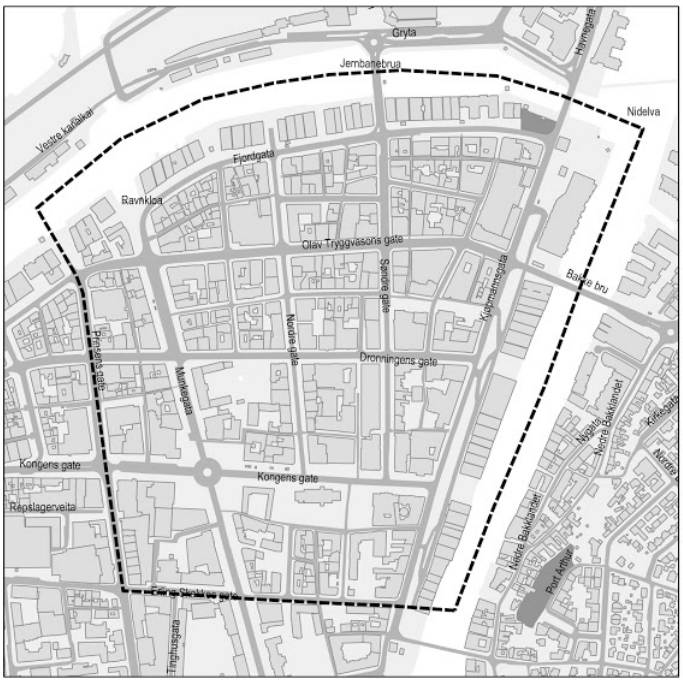

Derfor utlyser vi et parallelloppdrag

Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi, er et av de viktigste virkemidlene for å skape et diskusjonsgrunnlag og for å kunne enes om et veivalg for utviklingen av Trondheim sentrum. Målet med dette illustrerte visjonsarbeidet er å gi et overordnet grep for byutvikling i sentrumsområdene, med forslag til strategiske valg for å oppnå et attraktivt og levende bysentrum.

Parallelloppdraget gjennomføres som del av strategiarbeidet for å få fram et stort spekter av ideer og løsningsmuligheter i delområdene i sentrum, og et godt tilfang av illustrerte forslag til overordnede byplangrep og fortettingsstrategi for sentrum som helhet. Hensikten med å gjennomføre idéfasen i form av parallelloppdrag er samtidig å bidra til å sikre medvirkning, forankring og åpenhet i strategiprosessen. Parallelloppdraget skal legge grunnlaget for en offentlig meningsytring om Trondheim sentrum. Byutviklingsvisjonene skal være enkle å forstå for folk, og danne et godt grunnlag for diskusjon om veivalg for framtidig sentrumsutvikling i Trondheim.

Innspillene vi får gjennom parallelloppdraget skal hjelpe oss å lage et verktøy for å kunne prioritere mellom ulike verdier og som kan brukes til å gi konkrete anbefalinger inn mot områdereguleringen i nordøstre kvadrant i Midtbyen, og detaljreguleringer av bygg, gater og byrom i sentrum som helhet.

Parallelloppdraget skal brukes til å utrede hvilke deler av Trondheim sentrum som har potensial for fortetting og videre utbygging, og hvilke områder som er mer sårbare og bør bevares.

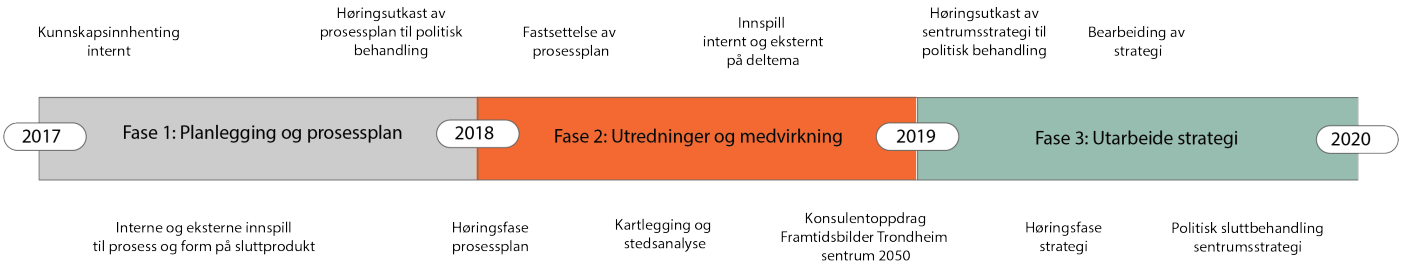

Overordnet framdriftsplan for Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050

Mål for Trondheim sentrum

Folkeliv i gågata Nordre i Midtbyen. Foto: Carl-Erik Eriksson

Dette vil vi oppnå i Trondheim sentrum fram mot 2050

Flere folk i sentrum. Flere skal bo og jobbe i sentrum, og flere skal besøke og oppholde seg lengre i sentrum. Flere skal gå, sykle og ta kollektivtransport, og færre skal kjøre personbil i sentrum.

Slik skal vi oppnå det

Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi skal bidra til å nå flere eksisterende mål, blant annet fra kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Under har vi listet opp målene og tiltak for å nå dem:

- Å styrke Midtbyen som identitetsbærer for hele byens befolkning gjennom å bevare og foredle de unike historiske kvalitetene og det eksisterende kulturmiljøet, og bygge bro mellom fortid, nåtid og framtid.
- En klimavennlig og bærekraftig by der det er lett å leve miljøvennlig gjennom å legge til rette for økt tetthet av boliger og arbeidsplasser i sentrum, med byrom og gater som er attraktive og trygge for myke trafikanter, og redusert transportbehov.
- Å nå nullvekstmålet for personbiltrafikken gjennom å legge til rette for lavere bilandel, strengere parkeringsbestemmelser for personbiler, og tettere nett for gående og syklende.
- En by der befolkningen får bedre folkehelse gjennom å legge til rette for økt daglig fysisk aktivitet og mindre forurensning fra transportsektoren.
- En internasjonalt anerkjent teknologi- og kunnskapsby gjennom å legge til rette for en kunnskapsakse som strekker seg fra Sluppen via campus på Elgeseter, St. Olavs hospital på Øya og Midtbyen til Nyhavna, og som bindes sammen av det nye metrobussystemet.
- Et mer attraktivt og levende sentrum gjennom å legge til rette for høyere tetthet, gjøre det triveligere å gå og oppholde seg der, og legge til rette for flere kulturaktiviteter og arrangementer.
- Langt flere boliger og mer stabile bomiljø i sentrum gjennom å legge til rette for flere og bedre steder å bo, et mer variert boligtilbud med fokus på attraktivitet for barnefamilier og bedre utearealer.
- Et attraktivt jobbmarked i sentrum gjennom å legge til rette for flere arbeidsplasser i sentrum og bedre kollektivsystem til og fra sentrum.
- Å styrke Midtbyen som regionens viktigste handels- og kultursentrum gjennom å legge til rette for bedre steder å drive handel, service og kultur og å øke kundegrunnlaget ved at sentrum blir mer attraktiv for folk å oppholde seg i og besøke.

Dette skal vi levere gjennom strategiarbeidet

Resultatmål for framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi er at kommunen:

- Utdyper målene, strategiene og føringene for Trondheim sentrum i kommuneplanens samfunnsdel og beskriver dagens situasjon, og tiltak for å nå eksisterende og eventuelt nye mål for Trondheim sentrum.
- Har et strategikart som viser et overordnet grep for arealutviklingen i Trondheim sentrum, og et mer detaljert kunnskapsgrunnlag for hvordan vi skal fortette med kvalitet i sentrum enn kommuneplanens arealdel, byutredningen og byutviklingsstrategien som er under arbeid.
- Har et illustrert visjonsarbeid med tredimensjonale modeller, framtidsbilder og konseptskisser for ulike delområder i Trondheim sentrum fram mot 2050 for å visualisere handlingsrommet strategien gir.

Oppdraget

Arbeidsform
Oppdraget gjennomføres som et parallelloppdrag, og er en honorert idéutviklingsprosess med fire utvalgte team. Hvert team honoreres 500 000 kroner hver. Det skal ikke kåres noen vinner etter avsluttet prosess, og det vil ikke tildeles kontrakt etter avslutning av oppdragene. Parallelloppdraget er i utgangspunktet et avsluttet oppdrag. Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å tildele leverandør(ene) nye oppdrag i planarbeidet Plan for sentrumsutvikling i Trondheim, for eksempel videre utredning av utarbeidede forslag.

Ifølge Norske arkitekters landsforbund (NAL) sin konkurranseveileder er parallelloppdrag en utredningsform. «En oppdragsgiver som ønsker å få en bred belysning av muligheter kan engasjere flere arkitekter samtidig, til utredning av samme oppgave, gjerne med forskjellige forutsetninger. I et parallelt oppdrag stilles det ingen formelle krav til bedømmelsen, det utpekes ingen vinner eller foretas noen rangering og det er intet påfølgende oppdrag som deltakerne konkurrerer om å bli engasjert til (...) I et parallelt oppdrag skal hver enkelt deltaker honoreres fullt ut som i et normalt oppdrag.» Dette vil legges til grunn ved denne anskaffelsen.

Prosess og framdrift
- Kontraktsinngåelse med teamene: 15. oktober 2018
- Oppdragsperiode: fram til januar 2019
- Oppstartsseminar: 17. oktober 2018
- Midtveisseminar: 21. november 2018
- Innlevering av parallelloppdrag: 11. januar 2018
- Avslutningsseminar: presentasjon av gruppenes forslag 15. januar 2019
- Utstillingsperiode: åpning cirka 30. januar 2019 med varighet cirka to måneder

Evalueringskomiteen avslutter rapportskrivingen medio mars 2019.

Arbeidsprogram

Oppstartsseminar 17. oktober 2018
Et felles oppstartsseminar skal gi introduksjon til de viktigste problemstillingene som parallelloppdragene skal løse, og gir deltakerne nødvendig informasjon og bakgrunnsmateriale for å gjennomføre parallelloppdragene. Endelig kartgrunnlag, digital 3d-modell og annet grunnlag vil bli gjort tilgjengelig for teamene i forbindelse med oppstartsseminaret.

Fase 1 (overordnet): fem uker i oktober og november
Teamene gjennomfører og utarbeider alternative konsept for helhetsgrep som ivaretar mål fastsatt i programmet og som svarer til oppgavebeskrivelsen.

Midtveisseminar 21. november 2018
I midtveisseminaret skal teamene være ferdige med arbeidet fra fase 1, presentere forslagene fra denne fasen på norsk, og legge disse fram for diskusjon. Seminaret skal bidra til å konkretisere og detaljere føringene for den neste arbeidsfasen. Etter seminaret vil evalueringskomiteen gi tilbakemeldinger og føringer for teamenes videre arbeid.

Fase 2 (dypdykk): fem/seks uker i november, desember og januar
Teamene skal videreutvikle og konkretisere hovedgrepene, basert på tilbakemeldingene under midtveisseminaret. De skal også løse en gitt problemstilling for et tildelt delområde.

Avslutningsseminar 15. januar 2019
Forslagene er på dette tidspunktet i hovedsak ferdige, og presenteres for oppdragsgiver, evalueringskomiteen og de andre teamene.

Fase 3 (endelig sluttføring og presentasjon av forslag)
Det legges inn en siste sluttfase på to uker for å tilpasse de endelige forslagene før de skal stilles ut og legges fram for offentligheten.

Utstillingsåpning cirka 30. januar 2019
På utstillingen presenteres teamenes ferdigstilte arbeid. I løpet av utstillingsperioden vil det bli et større offentlig arrangement der media og politikere inviteres. Det må påregnes at det kan bli aktuelt med to-tre presentasjoner for spesielle målgrupper.

Etterarbeid med rapport: cirka åtte uker februar og mars 2019
Evalueringskomiteen utarbeider en rapport med anbefalinger.

Evalueringskomité
En bredt sammensatt evalueringskomité bestående av representater fra interne og eksterne aktører blir oppnevnt av Trondheim kommune før oppstartsseminaret. Komiteen har mandat til å evaluere forslagene i henhold til programmet. Komiteen deltar ved oppstart-, midtveis og sluttseminar, og bidrar med innspill og evaluering ved de to arbeidsfasenes slutt. Komiteen utarbeider en sluttrapport når sluttseminaret er avholdt, hvor fordeler og ulemper ved de ulike forslagene presenteres og drøftes. Komiteen ser også på hvordan gode ideer kan videreføres i sentrumsstrategien, områdeplan for nordøstre kvadrant og gatebruksplan i Midtbyen.

Oppgaven

Trondheim sentrum har mange eksisterende verdier. Foto: Carl-Erik Eriksson

Overordnet oppgave
Teamene skal utarbeide forslag til framtidsbilder Trondheim sentrum 2050. Forslagene skal vise et overordnet byplangrep for hvordan vi kan oppnå målet om flere folk i Trondheim sentrum fram mot 2050. Dette skal gjøres gjennom illustrerte visjoner basert på en fortettingsstrategi. Teamene skal analysere og utforske potensialet i ulike delområder i Trondheim sentrum holdt opp mot eksisterende verdier, og tilføring av nye bo- og bykvaliteter.

Områdeavgrensning for de fem definerte delområdene i Trondheim sentrum
Områdeavgrensningen er bestemt ut fra sentrumsformål i kommuneplanenes arealdel utvidet til nærmeste grunnkrets. Delområde sør grenser mot områdeplan Tempe, Valøya og Sluppen, som er under arbeid. Delområde øst grenser mot Lilleby og Lade, der en kommunedelplan for Lade/Leangen er under arbeid. Strategien skal forholde seg aktivt til hva Lade/Leangen/Lilleby og Tempe/Valøya/Sluppen skal være og ikke skal være sammenlignet med sentrum.

Områdeavgrensning for delområdene: 1) Midtbyen, 2) Sentrum vest: Ila/Marienborg, 3) Sentrum sør: Øya/Elgeseter/ Lerkendal, 3) Sentrum øst: Bakklandet/Møllenberg/Lademoen/Nyhavna og 5) Sentrum nord: Brattøra.

Oppgavebeskrivelse

Dette skal forslagene til framtidsbildene vise:

- Hovedgrep for sentrumsutviklingen i Trondheim.
- Midtbyen og det tildelte delområdets karakter, potensial for fortetting med kvalitet, sårbarhet og rolle i fortetting av Trondheim sentrum som helhet, og hvilke områder som har et stort fortettingspotensial og hvilke som er mer sårbare og bør bevares.
- Overordnede gate- og byromsstrukturer, og viktige sammenhenger med bebyggelsen rundt.
- Fortettings- og transformasjonsområder, og plassering, utstrekning og hovedvolumer til ny bebyggelse.
- Løsninger for at beboere og besøkende skal kunne gå, sykle og reise kollektivt og ikke behøve å bruke bil til daglig.
- Strategi og grep for å oppnå boliger og boområder i sentrum som er attraktive for barnefamilier.

Byplangrepet skal være robust og fleksibelt. Det skal ta opp i seg endringspotensial både for areal og transport, på kort og lang sikt, og samtidig ta vare på eksisterende verdier og identiteten til Midtbyen og Trondheim sentrum.

Delt oppgaveformulering

Fase 1

Alle de fire teamene skal se på Midtbyen og et tildelt delområde; sentrum nord, sør, øst eller vest. Teamene skal vise forbindelser til omkringliggende områder. I tillegg skal de vise en etappevis utbygging av det tildelte sentrumsområdet, og vise et komplett bilde av utviklingen fram mot 2050.

Fase 2

Teamene får tildelt ulike spesifikke problemstillinger og skal gå mer i dybden enn i fase 1. Problemstillingen vil bli tildelt rett etter midtveisseminaret. Det som vil ligge til grunn for tildelingen av problemstilling og oppgave i fase 2, er leveransen i fase 1 og evalueringskomiteens anbefalinger. Problemstillingene kan for eksempel handle om fortetting, utvikling av en gate eller et byrom.

Krav til innlevert materiale

Plansjer
Hvert team skal levere totalt åtte digitale plansjer i stående A1-format, fire plansjer for hver fase med, følgende innhold til avsluttende innlevering:

- Analyser og konseptskisser i valgfri målestokk av hele sentrumsområdet og det tildelte delområdet.
- Oversiktsplan for det tildelte delområdet og Midtbyen, som også viser sammenhengen til tilgrensende områder: 1:7500 med angivelse av hovedfunksjoner.
- Illustrasjon som viser bebyggelsesstruktur i delområdet, 1:5000.
- Illustrasjon som viser en gate eller torg/ møteplass, 1:500.
- Illustrasjoner, gjerne aksonometri eller tredimensjonale skisser, som viser prinsipper for nye romlige situasjoner ved fortetting, med fokus på forhold til eksisterende bebyggelse, møte med gate/offentlig plass, overgang privat-offentlig, bokvalitet, trygghet for barn og byliv.
- Illustrasjon som viser prinsipper for grønnstruktur, valgfri målestokk.
- Perspektiver fra forhåndsdefinerte standpunkt.
- Eventuelt selvvalgte perspektiver og illustrasjoner.
- Sol-/skyggediagram for valgt gate eller byrom 21. mars kl. 15.00 og 23. juni kl. 18.00.
- I tillegg leveres en rapport/presentasjon i A3-format med alt materiale samlet, og hvor alle etterspurte forhold er redegjort for. Dette skal leveres både på papir og digitalt.
- Plansjene må nummereres og merkes med teamets navn og navn på delområde. Plansjene må kunne henges opp ved siden av hverandre i en fysisk utstilling.

Modell
Digital 3d-modell av studieområdet basert på utlevert modell- og kartgrunnlag fra Trondheim kommune. Grunnlaget vil bli gjort tilgjengelig i forbindelse med oppstartsseminaret. Modellen må kunne bli printet av oppdragsgiver i målestokk 1:1000, og settes inn i den eksisterende bymodellen av Trondheim sentrum.

- Modellen skal leveres som Sketch Up-fil eller på formater som kan importeres til Sketch Up, for eksempel .dwg og .dae. Sketch Up vil bli brukt som innsynsverktøy både av saksbehandlere og politikere.
- Modellen skal kunne produseres ved 3D-print.
- Modellen skal inneholder bebyggelse, gater og vegetasjon.
- Modellen skal først og fremst illustrere volumer og hovedgrep, og det er derfor ønskelig med en lav detaljeringsgrad på bygninger.

Tekst

- Kortfattet drøfting av sentrale problemstillinger.
- Kort beskrivelse av byplangrepets muligheter.
- Redegjørelse for valgt organisering og plassering av ulike funksjoner (overordnet).
- Beregning av utnyttelse (BRA) for delområder og Midtbyen.
- Høyder og volum for delområder og Midtbyen.
- Beskrivelse av en etappevis utbygging.
- Beskrivelse av delområdets og Midtbyens karakter, eksisterende verdier, sårbarhet og potensielle kvaliteter ved fortetting.
- Teksten skal skrives på norsk.

Føringer for oppgaven

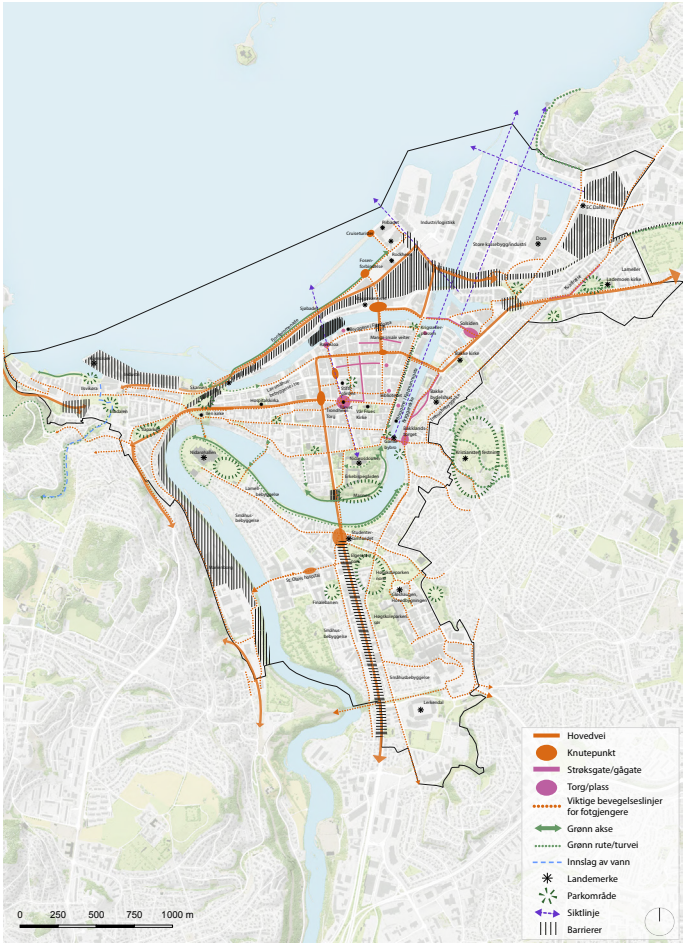

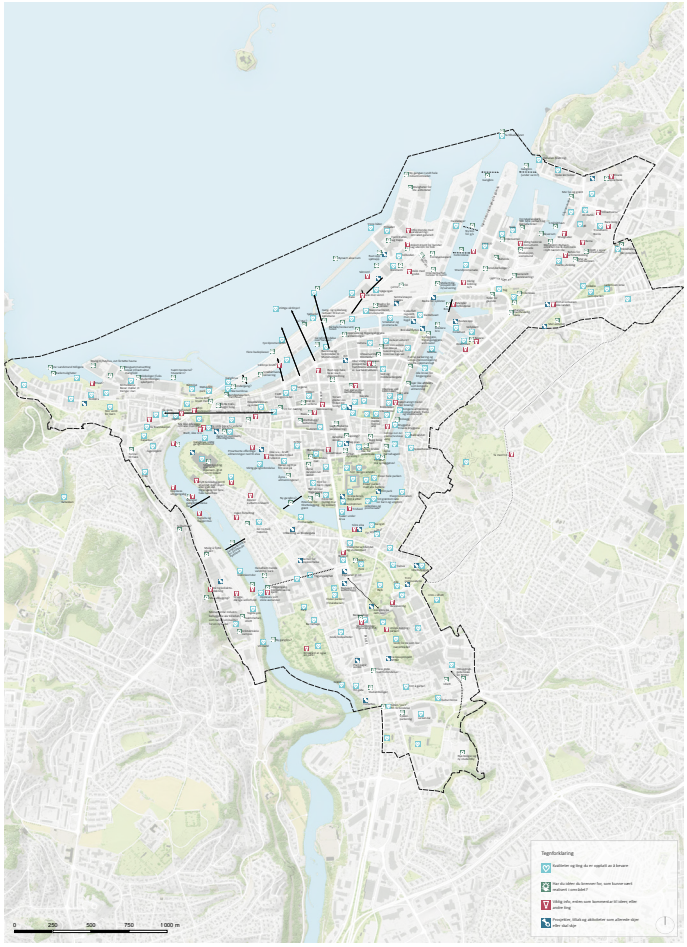

Samlet stedsanalyse og kartlegging av verdier i Trondheim sentrum.

På nettsiden framtidstrondheim.no ligger det informasjon om dagens situasjon, kartlegging av eksisterende verdier og stedsanalyse av delområdene og hele Trondheim sentrum. Her ligger det også informasjon om de pågående arbeidene byutviklingsstrategi og kommunedelplan lokale sentra - i tillegg til Plan for sentrumsutvikling, inkludert resultatet fra arbeidet med felles medvirkning, kommunikasjon og kunnskapsinnhenting.

Direktelenke til stedsanalyser og kartlegginger:
Hele sentrum
Midtbyen
Sentrum nord: Brattøra
Sentrum øst: Nyhavna, Lademoen, Møllenberg og Bakklandet
Sentrum vest: Ila og Marienborg
Sentrum sør: Øya, Elgeseter, Gløshaugen og Lerkendal

Innhold på nettsiden framtidstrondheim.no

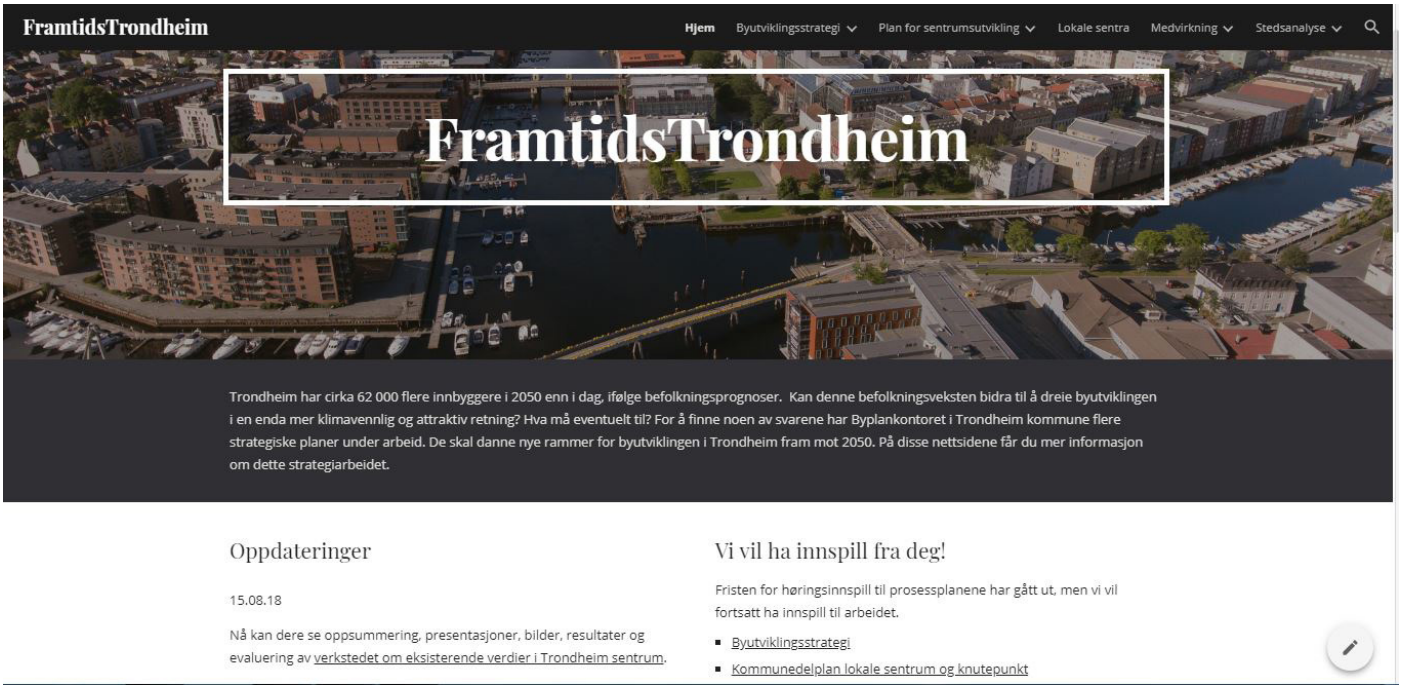

Nettsiden framtidstrondheim.no presenterer også de mest relevante målene, trendene og føringene for utviklingen av Trondheim sentrum. Kommuneplanens arealdel og samfunnsdel, klimahandlingsplanen, strategien miljømessig god og økonomisk vital Midtby, planprogram for nytt campus og kommunedelplan for Nyhavna utgjør de viktigste overordnede rammebetingelsene og målsetningene for sentrumsstrategien.

Direktelenke til prosessplan for Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi

- Fastsatt prosessplan
- Høringsinnspill prosessplan
- Saksframlegg prosessplan
- Protokoll fra formannskapets møte 24. april 2018 da de behandlet prosessplanen

Temaområder i paralelloppdraget

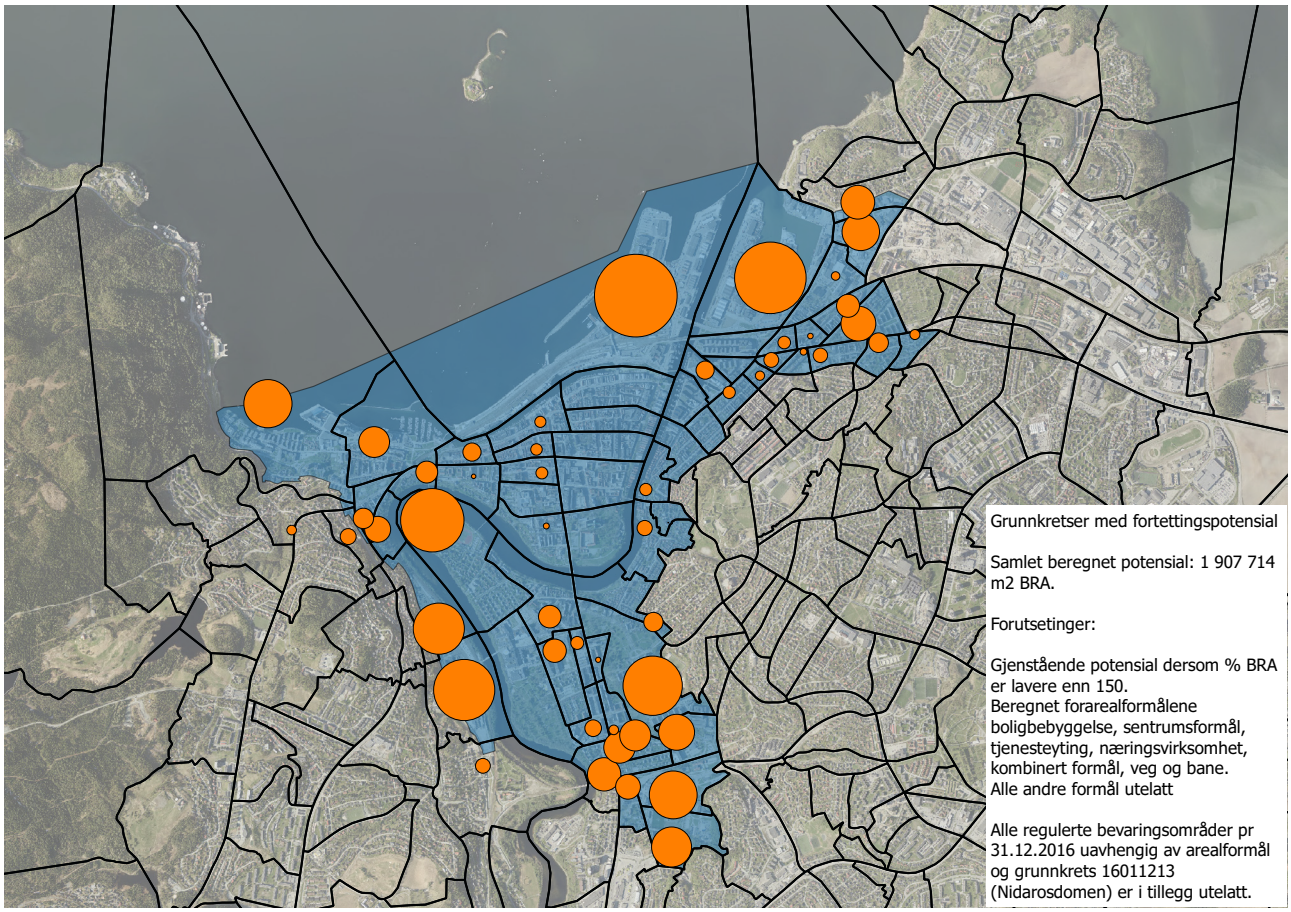

Teoretisk fortettingspotensial i Trondheim sentrum utarbeidet av Byplankontoret i Trondheim kommune.

Fortettingspotensial

Det viktigste temaet i parallelloppdraget er å vise fortettingspotensialet i de fem delområdene av sentrum - og i Trondheim sentrum som helhet. Arkitekt Ole Wiig har gjennom visjonsprosjektet Trondheim 50/50 argumentert for at det er plass til 50 000 nye innbyggere i sentrumsområdet fram mot 2050 og målsettingen er videreført i den politiske interpellasjonen Europas mest attraktive by. I tillegg vedtok politikerne å utrede et mål om 10 000 innbyggere i Midtbyen i behandlingen av prosessplanen til byutviklingsstrategien.
Det er plass til 15 898 nye innbyggere innenfor områdeavgrensningen til Trondheim sentrum hvis man bruker samme forutsetninger som da man beregnet potensialet for fortetting i byutredningen. Er dette imidlertid realistisk, og hvordan skal vi få til å fortette med kvalitet og hvor ligger Midtbyens tålegrense?

Byantikvaren i Trondheim kommune har startet et vitaliseringsprosjekt for veiter og gårdsrom i Midtbyen.

Andre hovedtema

I tilllegg er det for følgende temaområder noen hovedpunkter som teamene skal bruke som grunnlag for sine løsninger på oppdraget:

- Mobilitet, transport og bylogistikk: Trondheim har gjennom bymiljøavtalen bundet seg til nullvekstmålet for personbiltrafikken. Viktige tema er gangnett og gågater, sykkelnett, buss/bane/trikk/taxi, varelevering/bylogistikk, kjøremønster for bil, parkeringsstrategi for sykkel og bil.
- Kulturminner og kulturmiljøer: Trondheim kommune har en kommunedelplan for kulturminner. Viktige tema er hensyn til verneverdig bebyggelse, eksisterende bystruktur og kulturmiljø. Teamene skal belyse hvordan plangrepet som foreslås ivaretar og påvirker kulturmiljøene.
- Miljø og bærekraft: Trondheim kommune har en ambisiøs klimaplan. EU har gitt Trondheim stemplet smart by, og byen skal være med å gå foran i bærekraftig byutvikling i Europa. Viktige tema er energieffektive bygninger, lokalklimatisk komfort med sikker overvannshåndtering, blå og grønne kvaliteter, og klima- og miljøeffektive transportformer.
- Boligområder: Bokvalitet, folkehelse og oppvekstmiljø for barn i sentrum.

TRONDHEIM
KOMMUNE